

Rozwój rynku: Warzywa jadalne (CN 07) — 2015–2025

Introduction

W latach 2015–2025 handel zagraniczny Unii Europejskiej warzywami oraz wybranymi korzeniami i bulwami jadalnymi (dział CN 07) charakteryzował się dynamicznym wzrostem wartości, znaczącą zmianą struktury geograficznej dostaw oraz postępującą presją cenową. Analiza danych z panelu ogólnego pokazuje, że UE utrzymała dodatni bilans handlowy, ale jego nadwyżka stopniała, a rynek stał się bardziej otwarty i jednocześnie bardziej wrażliwy na szoki zewnętrzne.

Silny wzrost wartości handlu warunkowany inflacją i zmiennością wolumenów

Wartość unijnego eksportu warzyw wzrosła o 37,8%, jednak wolumen dostarczanych produktów zmniejszył się o 5%, co wskazuje na dominację efektu cenowego.

W 2015 r. całkowita wartość eksportu wynosiła 5,29 mld EUR, a w 2025 r. osiągnęła 7,29 mld EUR. Tempo wzrostu było jednak nierównomierne – maksimum zanotowano w 2024 r. (7,52 mld EUR). Wyraźnie inaczej zachowywał się wolumen: z 6,60 mln ton spadł do 6,27 mln ton, a najniższy poziom odnotowano w 2023 r. (5,77 mln ton). Średnia cena eksportowa wzrosła z 802 EUR za tonę do 1163 EUR za tonę (wzrost o 45%). Te dane pokazują, że za wzrostem wartości eksportu stała prawie wyłącznie drożyzna, a nie większa sprzedaż ilościowa.

Szczegółowe dane o handlu

Import warzyw do UE odnotował jeszcze silniejszą dynamikę wartości (+79,1%), przy jednoczesnym istotnym wzroście wolumenu (+56,3%).

Wartość importu wzrosła z 3,75 mld EUR (2015) do 6,72 mld EUR (2025), a sprowadzana masa – z 3,39 mln ton do 5,30 mln ton. Równocześnie średnia cena importowa podniosła się o 14,6% (z 1107 EUR/t do 1269 EUR/t), co wskazuje, że w odróżnieniu od eksportu, wzrost importu miał solidne podstawy ilościowe. W efekcie nadwyżka handlowa UE stopniała z 1,54 mld EUR do 0,57 mld EUR (–62,9%).

Saldo handlowe i wartości

Produkcja unijna rosła wolniej niż handel, co przełożyło się na wzrost otwartości sektora.

Produkcja warzyw w UE (w ilości) wzrosła z 5,27 mld ton (2015) do 5,92 mld ton (2024), czyli o 12,3%, a wartość produkcji – z 5,22 mld EUR do 7,64 mld EUR (dane Eurostat, wolumeny produkcji). W tym samym czasie intensywność handlowa (stosunek sumy eksportu i importu do wartości produkcji) wzrosła z 19,5% do 31,2%, a skłonność do eksportu – z 9,9% do 19,2% (2024). UE stała się więc wyraźnie bardziej zorientowana na rynki zewnętrzne.

Wskaźniki autonomii

Geograficzne przesunięcia wśród partnerów handlowych i rosnąca koncentracja dostawców

Import z Maroka, Egiptu i Turcji zanotował trzycyfrowy wzrost, podczas gdy rola Wielkiej Brytanii i Rosji osłabła.

Największym dostawcą warzyw do UE pozostało Maroko, którego sprzedaż wzrosła z 0,82 mld EUR do 1,69 mld EUR (+107,1%). Egipt zwiększył wartość eksportu ponad trzykrotnie (z 0,24 mld EUR do 0,77 mld EUR; +224,6%), a Turcja – z 0,24 mld EUR do 0,77 mld EUR (+221,5%). Jednocześnie import z Wielkiej Brytanii spadł o 29,4% (z 0,33 mld EUR do 0,23 mld EUR), odzwierciedlając skutki brexitu, a z Rosji – o 45,0% (z 48,4 mln EUR do 26,6 mln EUR), co wiąże się z sankcjami i reorientacją handlu.

Najwięksi partnerzy importowi

Po stronie eksportu tradycyjnie dominuje Wielka Brytania, ale szybko rosną dostawy do Szwajcarii, USA i Wybrzeża Kości Słoniowej.

Wielka Brytania pozostała najważniejszym rynkiem zbytu z dynamiką +35,8% (z 2,57 mld EUR do 3,49 mld EUR). Wyraźnie umocniły się też kierunki: Szwajcaria (+72,9%, do 0,71 mld EUR), Stany Zjednoczone (+56,7%, do 0,40 mld EUR) oraz Wybrzeże Kości Słoniowej (+182,9%, do 89,9 mln EUR). Spadki odnotowano jedynie w eksporcie do Egiptu (–12,8%). Wzrosty te są szczególnie widoczne w kontekście wysokiego wskaźnika koncentracji eksportu (HHI), który w całym okresie utrzymywał się na bardzo wysokim poziomie ok. 2500 punktów ze względu na wagę Zjednoczonego Królestwa.

Partnerzy eksportowi

Koncentracja rynku

Kraje członkowskie UE są silnie wyspecjalizowane w handlu warzywami; liderami pozostają Hiszpania i Holandia.

W 2025 r. najwyższy wskaźnik ujawnionej przewagi komparatywnej (RCA) odnotowały Hiszpania (4,85) i Holandia (1,79). W eksporcie pozaunijnym dominują właśnie te kraje – w 2025 r. Hiszpania wyeksportowała towary o wartości 2,07 mld EUR, a Holandia – 2,44 mld EUR. Po stronie importu kluczową rolę odgrywają Francja (1,50 mld EUR), Hiszpania (1,16 mld EUR) i Holandia (1,01 mld EUR).

Rangi eksporterów i importerów

Wrażliwość sektora na szoki cenowe i strukturalna zmiana segmentów produktowych

Rynek warzyw doświadczył w latach 2022–2023 gwałtownych skoków cenowych, szczególnie w imporcie z Turcji, Kanady oraz w eksporcie do Senegalu.

Analiza zmienności dostaw wykazała, że najpoważniejsze szoki cenowe wystąpiły w imporcie z Turcji (wzrost ceny o 27,5% w 2022 r., przy udziale 13,1% wartości importu), z Kanady (+47,7% w 2022 r.) oraz z Izraela (+26,9% w 2023 r.). Po stronie eksportu najsilniejszy szok dotknął Senegal, gdzie ceny eksportowe wystrzeliły o 65,3% w 2022 roku. Wydarzenia te odzwierciedlają zarówno napięcia pogodowe, jak i perturbacje logistyczne i geopolityczne, a ich skutki utrzymywały się w kolejnych latach.

Zmienność i szoki

W strukturze towarowej importu coraz większą rolę odgrywają pomidory, suszone rośliny strączkowe oraz „pozostałe świeże warzywa”.

W 2025 r. największą pozycję importową stanowiły pomidory (CN 0702) o wartości 1,38 mld EUR, następnie suszone warzywa strączkowe (0713) – 1,11 mld EUR oraz „pozostałe świeże warzywa” (0709) – 1,09 mld EUR. W porównaniu z 2015 r. wartość importu pomidorów wzrosła ponad trzykrotnie, a warzyw strączkowych o 56%. Ceny jednostkowe importowanych pomidorów wzrosły w tym okresie z 970 EUR/t do 1777 EUR/t.

Segmentacja importu

Eksport UE opiera się na „pozostałych świeżych warzywach”, mrożonkach i pomidorach, których ceny również dynamicznie rosły.

W eksporcie dominowały w 2025 r. „pozostałe świeże warzywa” (1,94 mld EUR), mrożone warzywa (1,16 mld EUR) oraz pomidory (0,79 mld EUR). Ceny eksportowe pomidorów

wzrosły z 1217 EUR/t do 2053 EUR/t, a warzyw mrożonych z 937 EUR/t do 1391 EUR/t. Wyraźnie drożeją także ziemniaki – z 370 EUR/t do 529 EUR/t. Ogólna presja cenowa w eksporcie była zbliżona do tej w imporcie, co potwierdza globalny charakter inflacji żywnościowej w tym sektorze.

Segmentacja eksportu

Conclusion

W latach 2015–2025 handel warzywami UE przeszedł istotną transformację: wartość wymiany wzrosła o kilkadziesiąt procent, ale wzrost ten został zdominowany przez podwyżki cen, przy stabilnym lub malejącym wolumenie eksportu. Struktura geograficzna dostaw uległa zmianie – na znaczeniu zyskali dostawcy z Afryki Północnej i Turcji, kosztem Wielkiej Brytanii i Rosji. Unijny sektor stał się bardziej otwarty (skłonność do eksportu wzrosła dwukrotnie) i bardziej podatny na gwałtowne ruchy cen, co unaocznili szoki z lat 2022–2023. Pomimo kurczącej się nadwyżki handlowej UE pozostała eksporterem netto, ale dalsza ewolucja będzie zależeć od zdolności do stabilizacji cen i dywersyfikacji zarówno dostawców, jak i rynków zbytu.

Wygenerowano 2026-07-24 na podstawie danych z tradedashboard.eu

Raport wygenerowany maszynowo: przyspiesza analizę człowieka, choć czasami może ją wprowadzić w błąd. Nigdy nie może jej w pełni zastąpić.

Jeśli potrzebujesz porady dotyczącej europejskiej polityki handlowej lub reprezentacji Twoich interesów w Brukseli, nie wahaj się skontaktować ze mną pod adresem support@tradedashboard.eu. Znajdziesz moje CV pod tym adresem.